

ŠINDELÁŘ, Jan. *Nový regionalismus a institucionální rámec regionální spolupráce Západního Balkánu.* Praha, 2012. 97 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Katedra ruských a východoevropských studií.

Vedoucí magisterské práce PhDr. Kateřina Králová, M.A., Ph.D.

IMS FSV UK, Praha 2012

Magisterská práce Jana Šindeláře zkoumá problematiku institucionalizace regionální spolupráce Západního Balkánu a její efektivitu, přičemž ji začleňuje do širšího kontextu evropské integrace i politiky sousedních států. Autor s tématem pracuje na vysoké akademické úrovni, explicitně je teoreticky vymezuje, přibližuje čtenáři základní pojmy i dosavadní výzkum. V centru autorova zájmu jsou především důvody, které vedly interní a externí aktéry k novým formám spolupráce. Šindelář se přitom záměrně soustředí výhradně na roli centrálních institucí, nikoli na dobrovolné, nevládní, lokální a jiné aktéry v podobě občanské společnosti nebo ekonomického sektoru, což by naprosto přesahovalo možnosti magisterské práce.

Teoretickému rámci nového regionalismu je věnována první kapitola. Ta také vymezuje jako předmět zkoumání politickou spoluprací zemí Západního Balkánu a zároveň logicky a uspokojivým způsobem zdůvodňuje, co autora vedlo k tomu, že nezohlednil ekonomické či společenské aspekty regionalismu. Autor se dále přiklání k tomu, že institucionalizace tohoto procesu často snižuje riziko nebezpečí ve vzájemné spolupráci, což je v dané oblasti samo o sobě významným benefitem. V druhé, v podstatě chronologicky pojaté kapitole pak Šindelář analyzuje vývoj západobalkánské spolupráce od roku 1995, kdy po podepsání Daytonské dohody začaly vznikat první přeshraniční projekty, až do současnosti. Usouvztahuje ji nicméně s celkovým vývojem regionu a regionálních vztahů po rozpadu SFRJ a poukazuje na interdependenci jednotlivých vnitřních i vnějších aktérů.

Dvěma klíčovými institucemi, Radě pro regionální spolupráci (*Regional Cooperation Council*) a Procesu spolupráce zemí jihovýchodní Evropy (*South East European Cooperation Process*) se autor věnuje dopodrobna formou případových studií v druhé polovině své práce (kap. 3 a 4). Čtenáři je představuje za pomoci Racionálního modelu mezinárodních institucí (*The Rational Design of International Institutions*). Na jejich příkladě Šindelář v podstatě dokazuje, že regionalizaci Západního Balkánu nelze oddělovat od dalších paralelních

procesů, především institucionalizace regionální spolupráce v rámci celé jihovýchodní Evropy a zvláště od evropské integrace. Západní Balkán však podle něj zůstává – i díky vnitřním neshodám, které se dlouhodobě nedaří překonat – stále spíše objektem zájmů externích aktérů, nežli nezávislým subjektem regionální spolupráce. Vzhledem k nedokončeným emancipačním a integračním procesům jednotlivých států proto nelze dát jasnou odpověď na to, jak se bude region dále vyvíjet. Nicméně jak podle autora, tak podle odborníků, kteří se regionem zabývají, je nesporným úspěchem samotná kontinuita regionální spolupráce.

Autor podrobným zpracováním tématu jasně dokazuje, že má o dané problematice hluboké povědomí a velmi dobře se v ní orientuje. Opírá se přitom o široké spektrum zdrojů nejrůznější povahy, od početné sekundární literatury v srbštině i angličtině přes primární zdroje především v podobě zpráv mezinárodních organizací až po denní tisk a rozhovory s lokálními aktéry. Se zdroji pracuje uvážlivě a neuchyluje se k jednostrannosti. Snad jen v případě názvosloví, s nímž se vzhledem k nedostatku či spíše často naprosté absenci české literatury musel vyrovnávat, by bylo lépe hledat vhodnější ekvivalenty, příp. používat anglické pojmy (*regioness*). I přes jasnou autorovu definici by také při označování států bylo dobré dodržovat buď jeden, nebo druhý ustálený úzus (Republika Makedonie, Republika Kosovo vs. FYROM, Kosovo*). Ani z formální stránky až na několik zbloudilých překlepů však nemám práci co vytknout.

Vzhledem k vysoké úrovni zpracování diplomové práce, značné šíři celého tématu a jeho dosavadnímu opomíjení podporuji autorovo předsevzetí rozvinout text v podobě rigorózní práce a publikovat jej formou monografie. Pro obhajobu a další zpracování tématu bych ještě ráda nastolila několik otázek, na které jsem v textu našla jen dílčí odpověď:

- Kteří vnější aktéři a jakým způsobem zasahují do procesu regionalizace Západního Balkánu?
- Jaké další instituce se podílejí na procesu regionalizace Západního Balkánu?
- Z jakého úhlu pohledu se věnují problému nového regionalismu a Západního Balkánu nejnovější publikace, které již autor neměl možnost obsáhnout do své práce?

Na závěr chci práci Jana Šindeláře výslovně doporučit k obhajobě a následné publikaci. Práci navrhuji na pochvalu a hodnocení jako výborné.

PhDr. Kateřina Králová, M.A., Ph.D.

V Praze, dne 17.6.2012